

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrta leta K 1.— Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštne proste. — Inserati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plaćujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Boj za Trst.

Dunaj, 9. junija.

Ob Soči nobenih posebnih dogodkov.

Na visoki planoti Sette Comuni traja ogenj topov z menjajočo se silo. Rupo, nastalo v pokrajini Zebio vsled sovražne razstrelitve, so naše čete v boju z ročnimi granatami držale proti sovražnim napadom.

Dunaj, 10. junija.

Pri soški armadi ničesar novega.

V dolini Sugana na visoki planoti Sette Comuni se je razvil včeraj popoldne silen artiljerijski boj, ki se od danes zjutraj nadaljuje z močnejšo silo. Pri sovražniku vlada živahno gibanje.

Dunaj, 11. junija.

Že nekaj časa pričakovani napad 6. italijanske armade na visoki planoti Sette Comuni in v Suganski dolini se je pričel. Po večdnevni skrbni artiljerijski pripravi je vrgel včeraj sovražnik na fronti med Asiagom in Brento svojo infanterijo v boj. Severo-zapadno Asiaga se je posrečilo Italijanom z velikimi žrtvami vdreti v naše jarke. Zvečer je bil sovražnik zopet popolnoma vržen ven. Posebno trdovratno je bilo borenje pri Casari Zebio in v ozemlju hriba Forno, kjer se je italijanski naval razbil ob hrabrosti štajerskih čet. Tudi v Suganski dolini so se izjalovili vsi napadi sovražnika v našem topovskem ognju ali v bližinskem boju. Naši latalci so sestrelili dve italijanski letali.

Ob Soči nikakih posebnih dogodkov.

Dunaj, 12. junija.

Boji na Sette Comuni trajajo. Italijanski napadi so bili naperjeni o glavnem proti hribu Forno, hribu Chiesa in obmejnim višinam severno od tam. Na južnem delu tega prostora so se izjalovili v popoldanskih urah že v našem topovskem ognju. Na obmejnem grebenu so zadržale naše čete močne sovražne sunke v boju z bajonetom in ročnimi granatami. O polnoči je sovražnik zopet navalil med hribom Forno in obmejnem grebenom z znatnimi silami. Njegovo početje je ostalo zopet brezuspešno.

Dunaj, 13. junija.

Kakor izhaja iz zadnjih sovražnih poročil, je zopet krivo z italijanske strani tako pogosto obžalovano slabo vreme, da se tudi zadnje dni ni mogla italijanska sila v sunku mogočno razviti. Tako je mogel nasprotnik na visoki planoti Sette Comuni šele ko se je znočilo, zopet pričeti z napadi ki jih je nameril najprej proti obolici Zebija in po polnoči tudi proti Monte Forno in obmejnim višinam. Naše alpske čete so vrgle sovražnika nazaj. Imel je zlasti na severnem krilu svojih napadalnih čet zelo težke izgube.

Pri soški armadi mestoma živahen artiljerijski boj.

Boji na Ruskem.

Dunaj, 12. junija.

V vzhodni Galiciji ponovno naraščanje sovražnega artiljerijskega in letalskega delovanja.

Berolin, 12. junija.

Ob Dini, pri Smorgonu, Baranovičih, pri Brežežanih in ob Narajovki je bojno delovanje zopet oživel.

Boji na Flandrskem.

Berolin, 11. junija.

V prednem odseku pri Nieuportu in vzhodno Yperna je bilo včeraj od časa do časa ognjeno delovanje znatno močnejše.

Tudi na bojišču vzhodno Wytchaete in Messinesa se je stopnjeval ogenj proti večeru. Ponoči so še navalile po ljutem oženem napadu angleške stotnije na naše črte zapadno Hollebeke in Wambeke. Bile so odbite. Južno Douve so se izjalovili zvečer napadi Angležev na lončarno zapadno Warneton.

Na obeh straneh kanala La Bassée in južnem bregu Scarpe je preprečil naš uničujoči ogenj pri Festubertu, Loosu in Monchy izvedbo pripravljajočih se angleških napadov.

Ob cesti Bethune - La Bassée severo-vzhodno Vermellesa in pri Hulluchu so bili zavrženi sovražni izvidni sunki.

Ob Chemin des Damesu so vdrle z nenadnim napadom zapadno Cerny juršajoče čete zapadnopruskih in vzhodnopruskih polkov v francoske jarke, so pobile posadko, kolikor je ni zbežalo, in so se vrnile z vjetniki.

Tukaj pričeti sovražni ogenj se je raztegnil tudi na sosedni odsek, sicer pa je ostal neznaten.

Berolin, 12. junija.

Na flandrski fronti se je artiljerijsko delovanje pri Ypernu in južno Douve stopnjevalo.

Popoldne je prihajala angleška kavalerija proti našim črtam vzhodno Messinesa. Samo ostanki so se vrnili. Južno od tam, pri Gut Gruisu je bila napadajča infanterija odbita s protisunkom.

V Artoisu je bilo zlasti v loku pri Lensu v nižini in južno nižine Scarpe ognjeno delovanje živahno.

Pri Fromellesu, Neuve Chapelle in Arleuxu prodirajoči angleški izvidni oddelki so bili zavrženi.

Protijarkom, katere smo zasedli s sunkom pri Cernyju dne 10. junija, so izvedle francoske straže 5 protinapadov, ki so se vsi z mnogimi izgubami izjalovili v ognjenem in bližinskem boju. Artiljerijski boj je dosegel samo severno Vailly in na Zimski gori mimogrede večjo moč. V vzhodni Champagni so se ponesrečili pri Tahuri in Vauquoisu francoski izvidni sunki.

Berolin, 13. junija.

V močnih ognjenih valovih so se borile artiljerije v loku pri Ypresu in južno od Douveja. Zapadno od Warnetona je prišel opoldne angleški napad v našem uničevalnem ognju le na malo točkah iz jarkov. Prodirajoči napadalni valovi so se umaknili v našem zbranem infanterijskem in artiljerijskem obrambnem ognju. Zvečer se je še na enak način ponesrečil obnovljen napad Angležev.

Zapadno od ceste Arras-Lens je ležal zjutraj silen učinkujoč ogenj na naših pozicijah. Močne angleške sile, ki so napadale na severnem bregu potoka Souchez ter so vdrle v naše jarke, smo z

močnim sunkom vrgli nazaj. V nato sledečih ljutih bojih z ročnimi granatami so odrezale naše čete še ostalo točko, kjer so nasprotniki vdrli.

Organizacija vojne proti podmorskim čolnom.

Bern, 8. junija. Lyonski listi poročajo iz Pariza: Tekom včerajšnje seje je izjavil mornariški minister Lacaze, da je bila podmorska vojna vedno njegova glavna skrb. Obramba Severnega morja in angleškega Kanala je zasigurana od treh brzovoznih flotilj, ki delajo skupaj z letali. Poleg teh so še varstvene flotilje za plovbo.

Nobene milosti z Avstrijo.

„Berliner Tagblatt“ poroča iz Rotterdama: „Times“ se obračajo v uvodniku proti onim angleškim časopisom, ki so zadnji čas govorili za omiljenje zahtev entente napram Avstro-Ogrski. „Times“ so mnenja, da izvira ta akcija iz finančnih krogov, ki so interesirani pri Avstrijski banki in na kreditnih zavodih, ter svare pred tem, da bi milejši nastop proti monarhiji podpiral nemško-švicarsko avstrijske finance. List zaključuje svoja izvajanja, da more biti mir, ki bi mogel rešiti našo monarhijo, le ta, da izjavi ententa, da je poražena.

Na Balkanu.

Dunaj, 12. junija.

Italijanska letalska skupina je obložila Drač z bombami. Več Albancev je bilo ubitih.

Berolin, 12. junija.

Med Prespanskim jezerom in vzhodno Črno kakor tudi od desnega brega Vardarja do Dojra-na je bila artiljerija delavnejša kakor zadnji čas.

Odlikovanje bolgarskega carja.

Dunaj, 8. junija. Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Njegovo Veličanstvo cesar in kralj Karel je podelil Nj. Veličanstvu bolgarskemu carju Ferdinandu veliki križ reda Marije Terezije ter carju to dekoracijo dne 7. junija sam izročil.

Italijanska aneksija Albanije.

Lugano, 5. junija. Italijanski listi poročajo: Povodom včerajšnjega italijanskega ustavnega praznika je izdal generalni poročnik Ferraro v Argyro Castru proklamacijo, v kateri se proglašča neodvisnost vse Albanije pod egido in varstvom Italije, da bi s to prozorno pretvezo priklicali Albance v vojaško službo za Albanijo.

Janina v italijanski posesti.

Rim, 10. junija. Janino so zasedli Italijani brez incidenta. Prebivalstvo v mestu in na deželi je povsem mirno. Grčija namerava podati ugovor proti zasedenju.

Grški kralj odstopil.

Atene, 12. junija. „Agence Havas“ poroča: Kralj Konstantin se je odpovedal prestolu v pri-log svojemu sinu Aleksandru.

Vrhovni komisar za Grško.

Lugano, 12. junija. Italijanski listi poročajo, da je dospel v Solun bivši francoski minister Jonart, kjer bo najbrže prevzel mesto diplomatične-

ga nadkomisarja treh vlasti pokroviteljic nad Grško ter obenem skrbel, da se žetev v Tesaliji zagotovi solunski armadi. „Progrés de Lyon“ piše: potrjuje se, da je Jonnart imenovan za vrhovnega komisarja Grške. Najprej je bil določen za francoskega poslanika v Atenah. Mesto nadkomisarja vlasti pokroviteljic pa ga vsposablja za energičen nastop v imenu vseh zavezniških vlad.

Odstavljenje kralja Konstantina sklenjeno v Londonu.

Berolin, 14. junija. „Tageblatt“ poroča iz Curia: Grški poslanik v Bernu smatra odstop kralja Konstantina za provizorij in sodi, da sprejme zopet vlado, ako dobi možnost za to. „Vossische Zeitung“ poroča iz Ženeve: Odstavljenje kralja Konstantina je bilo sklenjeno na londonski ententni konferenci 28. in 29. maja in Jonnartu je bila poverjena izvedba razsodbe. Jonnart je šel nato v London, kjer je dobil natančnejša navodila za to misijo. Na dogodke so bili pripravljene v Londonu in Parizu že 12. junija. Isti list poroča iz Berna: Venizelos se vrne v Atene v varstvu entente. — „Petit Parisien“ poroča, da so vedeli v Parizu že v soboto, da odstopi kralj Konstantin.

Italijanski protektorat nad Albanijo.

Reuterjev urad je izvedel, da je italijanski proglas protektorata nad Albanijo vojaška odredba. Bodočnost Albanije se uredi po sklepih, sprejetih na londonski konferenci.

Ruska revolucija.

Za rusko ofenzivo.

Berolin, 4. junija. „Vossische Zeitung“ poroča po listu „Times“ iz Petrograda: Tu se množe znaki za potrebnost ofenzive na severni in vzhodni fronti. Delegati Brusilovih armad in častniški delegati v Petrogradu se zavzemajo splošno za ofenzivo. Delavski in vojaški sovjet pa se drži formule „nobenih aneksij, nobenih kontribucij“ ter stavi to kot pogoj za zopetni vojaški nastop. Brez take izjave s strani entente ruske armade ne bodo marširale.

Pogodbe med Rusijo in entento.

Stockholm, 6. junija. Tu kroži vest, da so bile originalne listine leta 1913. med Rusijo in entento sklenjenih pogodb ukradene.

Nesmiselna vest.

Amsterdam, 9. junija. Kakor poroča Reuterjev urad, poročajo „Times“ iz Petrograda: Odposlanstvo avstro-ogrške armade, obstoječe iz dveh generalov, dveh polkovnikov, 20 drugih častnikov in 15 vojakov, je dospelo v Petrograd. Odposlanstvo je dobilo od ruskih čet na fronti prehodno dovoljenje, da more sporočiti ruski vladi ali sovjetu delegatov mirovne pogoje. Petrogradski listi poročajo, da je bilo vojaško odposlanstvo, ko je dospelo v Kišinev, aretirano in da je bilo izdano povelje, odpeljati odposlanstvo v Petrograd. (Trditev angleškega lista, da je kako odposlanstvo avstro-ogrške armade prekoračilo rusko fronto, je kratkoma izmišljena.)

Rusija in londonska pogodba.

Ženeva, 8. junija. Agentura Radio poroča iz Londona: Lord Cecil je moral v poslanski zbornici na tozadevno vprašanje glede londonske pogodbe priznati, da ruska provizorična vlada do sedaj še ni obnovila svojega formalnega pristopa k londonski pogodbi.

Japonci proti Rusom.

Bern, 9. junija. „Le Nation“ priznava, da so Japonci zasedli ruski del Mandžurije. Imenuje sicer to zasedenje mirno invazijo ter pravi, da naj delavci in rokodelci samo nadomeste delavne sile. Svetovna zgodovina pa pozna dosti slučajev, da pomeni tako mirovno impregniranje kaj več.

Ženeva, 11. junija. „Information“ poroča: Japonska bo izvršila te dni v Petrogradu demaršo. Vojaški program entente se mora pod vsakim pogojem realizirati. Zato mora Rusija takoj prevzeti odkazano ji mesto na bojišču.

Pojemajoča moč delavskega sovjeta.

London, 11. junija. „Morning Post“ poroča iz Petrograda: Že ko je potoval vojni minister Kerenjski na fronto, je bilo gotovo, da bo delavski in vojaški odsek, ki ima še vedno nepostaven vpliv na ruske zadeve, odpustil Aleksejeva. Vsled vpoklica vsruskega kongresa je upal sovjet, da bo zopet dobil v roke vso moč. Kmetje so se že branili udeležiti se kongresa. Člani odbora zastopnikov, ki so bili pri zadnji krizi sprejeti v provizorično vlado, niso ustregli pričakovanju. Republiki Kronstat in Šlisselburg ne zaupata odboru. Delovanje njegovih agentov se je izkazalo za zelo nevarno. Nemiri na deželi se nprestano množe. Ljudi se je polastilo bolno hrepenenje po uničevanju, ki se kaže s tem, da zažigajo gozdove. Čas za nov prevrat je prišel. Vlada se bode najbrže še ta teden izpremenila. Sedaj je v Petrogradu zadosti zanesljivih čet, da morejo — če treba — nastopiti proti vsem pretiranim zahtevam. V raznis delih Rusije se je to že zgodilo.

Kriza na Ruskem?

Rotterdam, 11. junija. „Daily Chronicle“ javlja iz Petrograda: Za prihodnji teden je pričakovati, da nastane splošna ministrska kriza in da prevzame vlado popolnoma socijalistično ministertvo.

Hingenburgov mirovni telegram?

„Vossische Ztg.“ poroča iz Kodanja: Poročevalec „Daily Expressa“ brzojavlja svojemu listu, da ima potrdilo vesti, da je poslal Hindenburg delavskemu in vojaškemu sovjetu v Petrogradu brezlično brzojavko, v kateri je sporočil svoje simpatije za mir brez aneksij in vojnih odškodnin ter izrazil pripravljenost Nemčijo skleniti na tej podlagi mir.

Knez Krapotkin proti sporazumu.

Christianija, 9. junija. Na poti v Petrograd sem dospeli ruski revolucionarni knez Krapotkin je poslal francoskemu listu „Bataille“ pismo, v katerem pravi, da je treba Nemčijo prisiliti zopet izročiti zasedene pokrajine ter priznati Alzaciji in Lotariški pravico, da sami izbereta med Nemčijo in Francosko.

Razpad Rusije v posamezne republike.

Berolin, 14. junija. Iz Berna poročajo: Kakor Kronstat, se je gunernija Kostroma proglasila za neodvisno republiko.

London, 14. junija. „Daily Mail“ poroča iz Petrograda: Samostojne republike so se razglasile v Zarizinu, Chersonu in Kirmanovu (?). — V Zarizinu je prišlo do preliivanja krvi.

Prebiranja na Ruskem.

Petrograd, 12. junija. Vlada je odredila, da se preberejo vsi sedaj vojaške službe oproščeni.

Za prognanstvo carja.

Stockholm, 13. junija. Listi iz Helsingforsa poročajo: Posadke križark „Diana“ in „Rossija“ ter linijske ladje „Republika“ groze s silo, če se Nikolaj Romanov z vso rodbino ne prepelje v kronštatsko trdnjavo. Ruski socijalisti zahtevajo prognanje bivšega carja v sibirske rudnike.

Vojna z Ameriko.

Nemčija pretrgala diplomatske stike s Haitijem.

Berolin, 8. junija. Diplomatični zastopnik Haitija je državnemu tajniku za zunanje zadeve izročil noto, ki ugovarja neomejenemu vojevanju podmorskih čolnov ter zahteva ob enem poplačilo škode, ki je nastala Haitiski trgovini vsled potopljenja več ladij. Pri potopih je baje izgubilo življenje več haitskih državljanov. Končno zahteva nota jamstvo za prihodnost. Ker so podane zahteve haitske v nenavadni obliki, je smatrala cesarska vlada za umestno, dostaviti haitskemu diplomatičnemu zastopniku takoj potne list.

Amerikanci na Francoskem.

Geneva, 9. junija. Na Francosko je dospelo več ameriških vojnih ladij, ki so izkrcale 9000 mož. Ameriške čete, ki jim zapoveduje general Pershing, pridejo v kratkem v Pariz.

London, 8. junija. Reuter poroča: Uradno se razglša: Gen. Pershing je dospel jutraj s svojim

štabom na poštne parniku „Baltic“ White Star Line v Liverpool. Sprejeli so ga zastopniki vojnega urada in admiralitete.

Wilsonovo sporočilo Ruski.

Predsednik Zedinjenih držav je poslal dne 2. junija ruski provizorični vladi posebno noto, v kateri sporoča v splošnih obrisih cilje, s katerimi je vstopila Amerika v vojno. To sporočilo pravi med drugim: Noben narod se ne sme siliti pod kako gospodstvo, pod katerim ne želi živeti, nobena pokrajina ne sme menjati posestnika, razen v svrhu, da se zagotovi onim, ki tam žive, dobra možnost za življenje in za svobodo. Odškodnine se smejo zahtevati le v toliko, v kolikor tvorijo plačilo za storjeno očitno krivico. Nobena sila se ne sme obnoviti razen taka, ki ima za cilj mir sveta in bodoči blagor in srečo ljudstva in potem morajo priti svobodni narodi sveta k skupnemu sporazumu, k praktičnemu sodelovanju, danem od narave, da skupno zagotove mir in pravičnost pri medsebojnih pogajanjih narodov. Narodi morajo urediti svoje skupno življenje ter ustvariti delavno skupnost, da zavarujejo to življenje proti napadom avtokratične in samopašne sile.

Republika Santo Domingo pretrgala stike z Nemčijo.

Berolin, 11. junija. Španski veleposlanik je sporočil zunanjemu uradu, da so glasom njemu došlega poročila pregovorile Zedinjene države Dominikansko republiko, da je pretrgala diplomatske stike z Nemčijo. Zastopstvo nemških interesov v republikli je prevzela Španka.

Nemški protest v Braziliji.

Berolin, 9. junija. Cesarska vlada je s posredovanjem nizozemskega poslanika v Petropoliisu protestirala pri brazilski vladi proti rekviziciji nemških ladij.

Amerika se pripravlja na triletno vojno.

Rotterdam, 11. junija. „United Press“ javlja glasom brzojavke iz Novega Jorka, da se pripravljajo Združene države na vojno, ki bo trajala vsaj tri leta.

Špecialne ameriške čete na Angleškem.

Bern, 10. junija. Posebno poročilo „Matina“ iz Londona pravi: Predvčerajšnjim na Angleško došle ameriške čete tvorijo v glavnem oficirji in špecialne čete, ki imajo urediti priprave za nadaljnje kontingente. Ameriške čete so bile vkrcale začetkom zadnjega tedna. Odhod so držali tajno.

Wilson proti Kitajski.

Ženeva, 11. junija. „Temps“ poroča iz Washingtona, da namerava Wilson protestirati pri kitajski vladi, češ, da ta razširja vest, da Amerika subvencionira sedanje revolucionarje.

London, 12. junija. Reuter izve, da so Zedinjene države poslane zaveznikom in Kitajski noto, v kateri obžalujejo notranjo razdvojitvev Kitajske ter opozarjajo na potrebo narodne edinosti. Nota predlaga, da se mora v gotovi obliki poslati Kitajski skupna izjava. Stališče ostalih zaveznikov še ni znano, ker odgovori še niso bili odposlani.

Tokio, 12. junija. Ameriška nota kitajski vladi je povzročila v časopisju in javnemu mnenju gotovo razburjenje. Zmerni, dobro podučeni politiki so mnenja, da bo nota nasprotstvo med različnimi skupinami na Kitajskem še poostrila, morda celo miroljubne elemente podžgala ter imela nasprotni učinek, kakor je bilo nameravano. Manj zmerni Japonci so nad noto ogorčeni, ker jo smatrajo za vmešavanje v kitajske notranjepolitične zadeve.

Ameriške čete v Brestu.

Ženeva, 13. junija. „Temps“ poroča, da je bil v Brestu izkrčan večji kontingent ameriških čet. Dvesto zdravnikov in strežnikov iz Amerike je dospelo v Boulogne.

Ententa in Avstrija.

Bern, 13. junija. Na neko vprašanje v angleški poslanski zbornici je odgovoril lord Robert Cecil, da so aliranci sklenili pomagati Čehom in Slovakom ter drugim narodom do svobode, da pa bližnje okolščine še niso sklenjene.

Podpisujte šesto vojno posojilo.

Curij, 11. junija. „Neue Züricher Ztg.“ poroča iz Milana: Previdne izjave radikalnega angleškega časopisja o stališču entente napram liberalizirani in demokratizirani Avstriji zasledujejo italijanski listi ne brez skrbi. Zdi se, da prav malo soglašajo z dogmo razdelitve Avstrije ter kličejo Italijo na opozicijo. Italija, ki se energično brani uresničenja velikosrbskega maksimalnega programa v Adriji, seveda ni zadovoljna s sosedno avtomno jugoslovansko državo, ki bi pripadala avstrijski državni zvezi. Italijanske zahteve po Dalmaciji imajo namreč več izgleda, da se uresničijo v pogajanjih z novo ustvarjeno Srbijo, kakor v pogajanjih z mnogo močnejšo jugoslovansko državo, ki bi se opirala ob centralnoevropske države.

DNEVNE VESTI.

Državni zbor. V torek je podal ministrski predsednik Clam-Martinic svoj ekspose in uvedel budgetno debato. Posebnega ni nič povedal, povdarjal je le, da naj stranke opuste vse drugo in naj delajo za Avstrijo. Govorili so še poslanci Stransky, Dobernig, dr. Korošec, Hauser in Romanszuk. Velikega pomena je bil govor poslanca Korošca, ki je med drugim omenil, da se je Jugoslovanom štel v zlo njih pravno zavarovanje, v katerem so izjavili, da hočejo biti vsi v monarhiji živeči Srbi, Hrvati in Slovenci pod žezlom habsburške dinastije združeni. Mi nočemo imeti nad seboj nobenega tujega gospodstva, ne na Koroškem, ne na Hrvaškem, ne v Bosni, Hercegovini in ne v Dalmaciji. Tudi nočemo, da bi bili Slovenci na Koroškem še dalje tlačeni in da se jim godi enako slabo, kakor Slovincem v Italiji. Eno pa hočemo mi vsi, ostati skupaj, prosti hočemo biti vsakega tujega gospodstva ter hočemo videti, kako se naše notranje zadeve razvijajo na demokratični podlagi. Kot taka svobodna država v tej monarhiji in pod to dinastijo hočemo na vzhod in na zapad ojačevati ugled monarhije in njen vpliv.

Odstop hrvatskega bana. Budimpešta, 8. junija. Hrvatski ban baron Skerlec je danes popoldne izročil Nj. Veličanstvu svojo demisijo. Nj. Veličanstvo je izvolilo demisijo sprejeti.

Gospodarska zveza med Avstrijo in med Nemčijo. Te dni pridejo nemški ministri Helfferich, Zimmermann in Röderer na Dunaj, a ne samo na pogajanja zaradi novih trgovinskih pogodb, nego tudi na pogajanja o gospodarski zvezi in o skupnem carinskem tarifu.

O zapostavljanju jugoslovanskega naroda. Posl. prof. Spinčić in tovariši so vložili na ministrskega predsednika grofa Clam - Martinica kot načelnika vlade ostro interpelacijo radi zapostavljanja naših narodnih pravic, zlasti v Istri in v Trstu. Interpelacija poudarja, da so Hrvati, Srbi in Slovenci enakopravni le na bojiščih, drugod pa povsodi kruto zapostavljavi ter navaja celo vrsto krivic, ki se nam gode zlasti v jezikovnem oziru.

Zastopniki kluba v parlamentarnih odsekih. Jugoslovanski klub bodo zastopali: v odseku za vojno gospodarstvo: posl.: Dulibič, Jarc, Krek, Ravnihar; v justičnem odseku: posl. Baljak, Benkovič, Rybar; v finančnem odseku: Benkovič, Cingrija, Demšar, Ravnihar; v proračunskem: posl. Bianchini, Korošec, Laginja, L. Pogačnik.

Narodni svet. Mariborska „Straža“ predlaga ustanovitev „Narodnega sveta“ za vso Slovenijo. „Narodni svet bi moral zasledovati na vse strani narodnega življenja. V delokrog te korporacije bi ne spadalo samo uradniško vprašanje, skrb za naraščaj v vseh poklicih, povzdiga šolstva, briga za uradovanje, temveč tudi trajna in izdatna skrb za narodno mejo. Narodni svet bi bil nepolitična institucija, ki bi združeval vse domoljube na skupno delo.

Dan žepnih robcev. Tekom mesesa junija se vrši pod nazivom „Dan žepnih robcev“ nabiranje po hišah v vojne pomožne namene in sicer bodo dijaki nabirali odpadke platnenih in bombažnih tkanin, robcev, perila, oblek i. dr. Vse

se porabi za perilo invalidom in vojaškim otrokom ali pa za stkanje novih tkanin. V vsaki družini se gotovo izlahka pogreši par robcev ali vsaj nekaj že nerabnega perila. Kdor pa ne bi mogel dati v tvarini, naj bi prispeval z malim zneskom v gotovini. Kranjsko občinstvo, ki se je doslej vedno izkazalo radodarno v patrijotične namene, se gotovo odzove to pot, ko gre po vsej državi velika akcija za perilo junakom invalidom in otrokom - sirotam padlih vojakov.

Padel je dne 3. t. m. na kraškem bojišču junaške smrti c. in kr. rez. poročnik, visokošolec Vinko Tavčar. Pokojnik je l. 1913. dovršil v Kranju gimnazijo.

Poroka. Poročila sta se g. dr. Ivan Vidmar, c. in kr. nadporočnik, z gospico Mimi Fockovo. Čestitamo!

Mestna hranilnica v Kranju sprejema ob svojih običajnih urah prijave za VI. vojno posojilo, ter daje tozadevna pojasnila brezplačno. Vsi na krov, kmetovalec, trgovec, obrtnik in uradnik!

Podaljšanje podpisnega roka na novo vojno posojilo. Vsestransko se priznava, da je dosednji uspeh podpisovanja na šesto vojno posojilo na vseh podpisanih mestih v državi zadovoljiv in jako znaten. Oglasili so se pa tudi poznavalci razmer ter pojasnili, da se s podaljšanjem podpisnega roka še lahko mnogo doseže. Z ozirom na to je bil podpisni rok podaljšán do 22. junija t. l. Upati je, da bodo najširši krogi porabili to izredno priliko in s podpisovanji omogočili, da se šesto vojno posojilo zopet kolikor mogoče sijajno obnese. Marsikdo je doslej zamudil podpisati vojno posojilo, pač zato, ker ima drugih skrbi in opravkov dovolj, a upati je, da bodo vsi ti porabili zadnji čas in z navdušenjem izpolnili svojo patrijotično dolžnost ter podpisali vojnega posojila čim največ mogoče.

Zapuščine padlih in umrlih vojakov. Za oskrbovanje efektov, ki so jih zapustili v vojni padli ali umrli vojaki, so ustanovljene pri vojaških poveljstvih v ozadju „referati za zapuščine“ in pri višjih poveljstvih armade na bojišču „Skupine za izgube“. Vojaštvo (poveljstva, zavodi) v ozadju bo odslej pošiljalo zapuščene efekte le na pristojni zapuščinski referat, (pri tem pride v poštev nadomestna oblast tiste čete, kateri je pokojnik pripadal), vojaštva na bojišču na skupine za izgube svojega predpostavljene poveljstva. Poizvedovanja in izpraševanja je odslej pošiljati na „referat za zapuščine“ tistega vojaškega poveljstva, iz čigar območja se poveljuje pokojnikov vojaški oddelek in od koder se poskrbe nadaljne poizvedbe. V vprašanjih je treba natančno navesti vse podatke o osebi in o smrti pokojnega vo-

jaka, na druga mesta poslana pisanja se zamude, ter jih je treba poslati na pristojno mesto.

Legitimacije za potovanje. C. kr. policijsko ravnateljstvo razglša: Legitimacije za potovanje na Bled in v okraje novomeškega okrajnega glavarstva, se bodo izdajale v prihodnje le na podlagi pismenih glede smotra zadosti utemeljenih prošenj, in na podlagi rezultata tozadevnih poizvedovanj.

Sanatorij na Golniku. Na Golniku pri Trziču se bo otvoril sanatorij s 150 posteljami za bolne na pljučih. Zgradila bo sanatorij deželna komisija za vračajoče se bojevnike s subvencijo ministrstva za vsako posteljo ter se bo število posteli najbrže zvišalo celo na 166. Po dokončani zgradbi pa naj bi društvo prevzelo gospodarsko oskrbo sanatorija. V to svrhu bo društvo kupilo posestva, oziroma na že kupljenem posestvu omenjene komisije postavilo vzorne hleve in sploh gospodarska poslopja, da bo moglo samostojno skrbeti za vse svoje potrebe. Izključeno tudi ni, da bo pozneje dežela ali celo ministrstvo prevzelo garancijo za obresti, pričakovati pa je, da bo sanatorij lahko sam kril tudi te stroške.

Ivan Vidmar,
c. in kr. nadporočnik pri 78. pešpolku,
Mimi Vidmar
roj. Fockova.
poročena.
Kranj, dne 12. junija 1917.

Razširjajte naš list.

Kupim vsako množino

smrekovega
orehovega
jesenovega
češnjevovega
hruševovega
lipovega
hrastovega

lesa

na vago ali na meter. Debelina od 30 cm naprej.

Kupim tudi
kostanjev les
Natančneja pojasnila daje **L. REBOLJ, KRANJ.**

Visokošolec in c. in kr. rezervni poročnik

Vinko Tavčar

je v noči 3. junija postal krvava žrtev soške fronte.
Signum laudis z meči, Karlov križ in bronasta hlabrostna svetinja dokazujejo, da je Vinko kot vojak izpolnil svojo dolžnost!
Na vojaško pokopališče v Berjah, kjer so mu izkopali prezgoden grob, ne segajo vzdihni potrte matere in ne rosé na suho gomilo solze njegove zaročenke — a saj je, Vinko, Tvoj grob bližje: v najinih srcih . . .

Trzič - Kranj, 12. junija 1917.

Jerica Tavčar, mati. **Marica Jerele,** zaročenka.

Spominjajte se „Rdečega križa“!

Tiskarskega vajenca

sprejme takoj

Tiskarna „Sava“ v Kranju

Vojne dopisnice

v poljubnih množinah oddaja

Tiskarna „Sava“
v Kranju.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni liker

Najboljši želodčni liker!

Sladni in grenki.
Pristni „FLORIAN“ ne slabi in
ne omami, ampak daje moč in
veselje do dela!

Naročila sprejema:
Rudolf Kokalj, Ljubljana.
Istatam se dobi tudi: slivovka, tropinka, rum
in razni likerji.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad
nad K 1.000.000

brez odbitka rentnega
davka.

4 1/4 %

brez odbitka rentnega
davka.

Hranilnih vlog
nad K 23.000.000

6 52-5

Najbolj varno naložen denar v vsem političnem kranjskem okraju!

1 26-8

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad 460.000 kron!

Hranilnica posoja na zemljišča po 5 1/2% na leto
in na amortizacijo v 45 letih, tako da na primer
dolžnik v teku 45 let popolnoma poplača poso-
jilo 100 kron z obrestmi vred, ako plačuje vsa-
kega pol leta po 3 krone.

Koncem leta 1916. je bilo
stanje hranilnih vlog nad

7 milijonov 100 tisoč kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam
nad 3 milijone 900 tisoč kron.

4%

brez odbitka rentne-
ga davka, katerega
plačuje hranilnica iz
lastnega. Narasle in
nedvignjene vložne
obresti pripisuje h ka-
pitalu vsakega pol leta
— to je dne 30. junija
in dne 31. decembra
— ne da bi bilo treba
vlagateljem se zgla-
šati radi tega pri hra-
nilnici.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega
rezervnega zaklada mestna občina Kranj z
vsem svojim premoženjem in z vso svojo dav-
čno močjo. Da so hranilne vloge res varne,
priča zlasti to:

**da vlagajo v to hranilnico tudi so-
dišča denar mladoletnih otrok in
varovancev, ter župnišča cerkveni
denar.**

**Ta najstarejši in največji denarni za-
vod na celem Gorenjskem uraduje
v Kranju na rotovžu**

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak tržni
dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.